

Ny Endrupholm A/S
Hovedvejen A1 26
6740 Bramming

Miljøtilladelse Estrupvej 8

Svinebrug

Vejen
KOMMUNE

Miljøtilladelsen er meddelt i henhold til § 16 b i
"Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af tilladelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrgodkendelsesloven¹ vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 11. december 2018 modtaget ansøgning om at blive godkendt efter den nye Husdyrgodkendelseslov fra 1. august 2017. Ansøgning om tilladelse omhandler følgende:

- Eksisterende produktionsareal på 1.152 m²
- Eksisterende lagre til husdyrgødning på hhv. 560 m² og 777 m² (gyllebeholdere) med fast overdækning

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 208661, version nr. 3, 11. januar 2019.

Vejen Kommune tillader det ansøgte efter § 16b i Husdyrgodkendelsesloven på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af minimeret miljøbelastning.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 7. februar 2019

Anna Kathrine Klitgaard

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1572 af 20.12.2006.

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.

Husdyrproduktionen

2. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Tilladt produktionsareal (areal med ammoniakfordampning)
1	Drænet gulv + spalter (33 % / 67 %)	Slagtesvin	1.152 m ²
2	Gyllebeholder	Fast overdækning	560 m ²
3	Gyllebeholder	Fast overdækning	777 m ²

Foranstaltninger for at undgå forurening

3. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
4. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

5. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til husdyrbruget.
6. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
7. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Ammoniakfordampning

8. Gyllebeholdere på ejendommen skal altid være forsynet med fast overdækning.
9. Fast overdækning på gyllebeholdere skal lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel.
10. Skader på fast overdækning af gyllebeholder skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt.

Lugt

11. Husdyrholdet må på intet tidspunkt medføre en større lugtmission end 49.536 OU/s.

Støjgrænser

12. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land og lokalplanområder ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

II: i boligområde i Askov

	Tidsrum	Støjgrænser (I)	Støjgrænser (II)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	45 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	45 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)	40 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	35 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land og 50 dB(A) i boligområdet.

13. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Fluer og skadedyr

14. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
15. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

16. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

17. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
18. Ved opsætning af udendørs belysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk

19. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen efter endt arbejde.

Spildevand

20. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
21. Vaskevand fra rengøring af staldene, skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
22. Al vask af vogne til dyretransport samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

23. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
24. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
25. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

26. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Reduceret miljøbelastning

27. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse – minimum én gang om året.
28. Der skal føres effektivitetskontrol eller lignende, minimum hver 3. måned, som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og tilvækst.

Egenkontrol

29. Husdyrbruget skal kunne fremvise staldtegning eller lignende til dokumentation af størrelsen på områder med dyr.
30. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
 - Effektivitetskontroller eller tilsvarende.

³ "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 1611 af 10. december 2015).

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse	8
Dyrehold og anlæg	9
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	11
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	13
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	23
3 Lovformalia m.m.	28
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	28
Høring af udkast.....	28
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering.....	32
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	38
Udnyttelse af afgørelse.....	39
Tilladelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering.....	39
Husdyrbrugets ophør	39
Bilagsoversigt	40

Dyrehold og anlæg

Bedriften fungerer produktions teknisk som en selvstændig enhed under selskabet Ny Endrupholm A/S.

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 26. november 2018.

Husdyrbrugets produktion er ikke i overensstemmelse med kommunens registrerede lovlige produktion, da der årligt produceres et lidt større antal end givet i tidligere tilladelse.

Ejendommens anlæg

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne godkendelse af ejendommen. Husdyrproduktionen vil foregå indenfor de eksisterende rammer og på det eksisterende staldareal. Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af slagtesvinestalde og gyllebeholdere til den husdyrproduktion, som er på ejendommen i dag. I forbindelse med ejendommens overgang fra DE-baseret produktionstilladelse til sti-pladsmodellen sker der ingen ændringer, hverken i gulvtype eller produktionsareal.

Tabel og figur herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med dyr	Staldsystem	Dyr
1	Svinestald	1.744 m ²	1.152 m ²	Drænet gulv + spalter (33 % / 67 %)	Slagtesvin
2	Gyllebeholder	560 m ² / 2.100 m ³		Fast overdækning	
3	Gyllebeholder	777 m ² / 3.100 m ³		Fast overdækning	
4	Teknikum				
5	Brødtank				
6	Fodersiloer				
7	Maskinhus				
8	Beboelse				

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen.

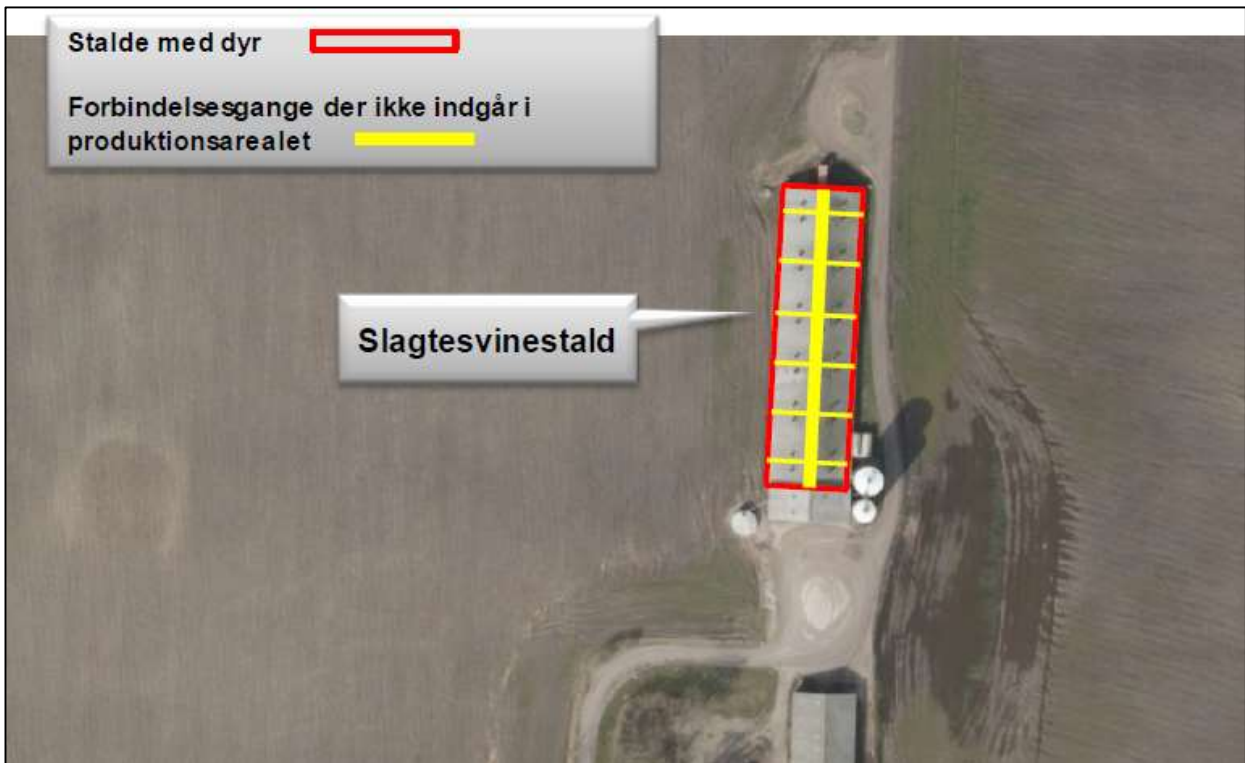
Stalden består af 12 sektioner á 96 m² produktionsareal pr. sektion.

Vådfoderkrybbe samt alle gangarealer er ikke indregnet i produktionsarealet.

Ejendommens gyllebeholdere er med fast overdækning.

Figur 1a. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Figur 1b. Slagtesvinestalden inddelt i sektioner.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med dette projekt.

Anlæggets placering i landskabet

Terrænet er storbakked og ejendommen ligger i den østligste del af landskabskarakterområdet Estrup, som ligger i den sydøstlige del af Holsted Bakkeø. Der er mange kulturhistoriske spor i området, og der er bl.a. mange fredede skeldiger med egetræer i nærheden af ejendommen.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – se nedenstående tabel og figur.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej

⁴ Kommuneplanen 2017 – 2029 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Natur-beskyttelsesloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinje*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med husdyrbruget. *Bevaringsværdige og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger.

Figur 2. Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen er placeret indenfor 'Kulturhistoriske værdiområder og kirkeomgivelser', se ovenstående figur.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer som følge af tilladelsen og ejendommen fremstår som en mindre ejendom i landskabet.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra slagtesvinestald og gyllebeholdere er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	270 m	Til Estrupvej 12	50 m
8	Naboskel	> 30 m	Ingen indenfor afstandskravet	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m

8	Enkelt vandindvindings-anlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100m	Ingen indenfor afstandskravet	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrgodkendelsesloven.

Som det ses i tabellen er alle afstandskrav er overholdt.

Der opføres ikke nye bygninger, der skal overholde ovenstående afstandskrav, og alle øvrige afstandskrav er overholdt på de eksisterende bygninger

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

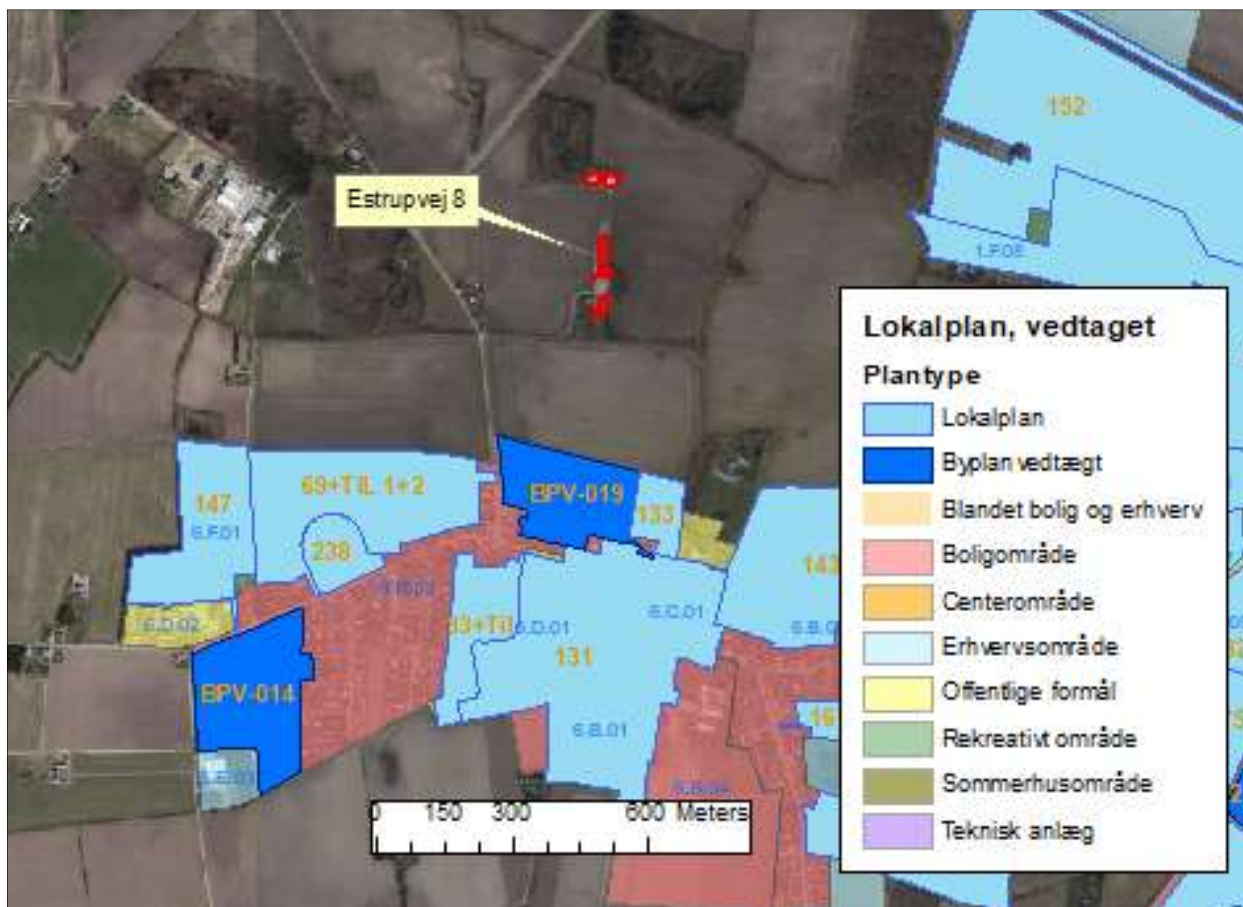
Lokalisering og Planrammer

Ejendommen ligger ca. 400 m nord for fra nærmeste kommuneplanområde samt kommuneplanramme.

Nærmeste lokalplan er "Byplanvedtægt nr. 19 vedrørende et område i Askov by (Egevænget)".

Nærmeste kommuneplanramme er boligområde.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Figur 3. Husdyrbrugets placering.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser er overholdt.

Lys

Ansøger oplyser (markeret med *kursiv*)

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.

Der er monteret lys på alle udleveringsramper.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes vilkår, som skal sikre, at ejendommens drift ikke medfører væsentlige lysgener.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 3.184 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er 2.917 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

Ud fra ansøgningen og kommunens viden om ejendommens drift, vurderer Vejen Kommune, at der skal stilles en række vilkår til at sikre en begrænset miljøbelastning.

Vurderingen er foretaget ud fra de enkelte punkter, der er beskrevet efterfølgende (Vand og energi, Lugt osv.).

For at sikre en reduceret belastning i forbindelse med fodring af dyrene på husdyrbruget, sættes der vilkår til, at der skal foderoptimeres på ejendommen. Vejen Kommune vurderer, at det giver en så lav miljøbelastning som mulig at in- og output registreres og fodringen løbende justeres.

Vand og energiforbrug

Den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads- til produktionsareal medfører ikke ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende vand- eller energiforbrug.

Nuværende vandforbrug er ca. 3.000 m³ pr. år.

Nuværende energiforbrug er ca. 150.000 kWh pr. år.

Vandforsyningen til husdyrene sker fra vandværk.

Vejen Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til ejendommen vedrørende vand og energiforbrug.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i det digitale ansøgningssystem, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korri-geret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig:						
Estrupvej 12	0	Ny	169,5 m	169,5 m	300,7 m	Ja
Estrupvej 14	0	Ny	169,5 m	169,5 m	305,8 m	Ja
Estrupvej 15	0	Ny	169,5 m	169,5 m	433,4 m	Ja
Estrupvej 16	0	Ny	169,5 m	169,5 m	309,2 m	Ja
Estrupvej 18	0	Ny	169,5 m	169,5 m	308,6 m	Ja
Skovgårdsvej 14	0	Ny	169,5 m	169,5 m	448,2 m	Ja
Samlet Bebyggelse (Malt)	0	Ny	377 m	377 m	1.891,5 m	Ja
Byzone:						
Vejen 1	0	Ny	510,2 m	510,2 m	683,8 m	Ja
Vejen 2	0	Ny	510,2 m	510,2 m	699,7 m	Ja
Byzone:						
Askov 1	0	NY	510,2 m	484,7 m	451,1 m	Nej
Askov 2	0	Ny (ansøgt)	510,2 m	484,7 m	451,1 m	Nej
		Ny (nudrift)	510,2 m	484,7 m	-	-
Askov 3	0	FMK (ansøgt)	401,6 m	401,6 m	451,1 m	Ja
		FMK (nudrift)	401,6 m	401,6 m	-	-

Table 4. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Den samlede lugtemission for ejendommen er uændret i nu- og ansøgt drift.

For ejendommen på Estrupvej 8 gælder, at Vejen Kommune kan dispensere for lugtkravet. Kommunen kan i en godkendelse og tilladelse konkret fravige geneniveauerne, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at husdyrbrugets samlede lugtemission forøges.
- Den ansøgte udvidelse eller ændring medfører ikke, at lugtemissionen fra det enkelte staldafsnit øges nærmere byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. (genekategori 1-3).
- Afstanden til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. (genekategori 1-3) er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Der skal således være uændrede eller færre lugtgener i forhold til alle 3 genekategorier. Der lægges herved vægt på, om geneafstandene er større i ansøgt drift i forhold til nudrift. Samtidig er det en betingelse, at den samlede emission heller ikke øges.

Da ovenstående krav alle overholdes dispenserer Vejen Kommune for genekriteriet til lugt.

Der stilles dog generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Vejen Kommune vurderer, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige eller ændrede gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Skemaet nedenfor angiver antal transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport er ikke med i ovennævnte oversigt.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt
Udbringning af husdyrgødning, flydende	150	150
Flydende husdyrgødning til ejendommen fra andre ejendomme	97	97
Foder (færdigfoder og brødffald)	156	156
Brændstof	6	6
Levende dyr fra ejendommen	52	52
Levende dyr til ejendommen	52	52
Døde dyr	104	104
Diverse (rengøringsmidler m.m.)	10	10
I alt pr. år	627	627

Tabel 5. Til- og frakørsel.

Der er ingen ændringer i antallet af til- og frakørsler, da der ikke sker nogle ændringer i driftsforholdene på ejendommen.

Antallet af udbringninger af flydende husdyrgødning samt transporter til ejendommen med flydende husdyrgødning er beregnet med udgangspunkt i ejendommens opbevaringskapacitet og en gyllevogn med en kapacitet på 34 tons pr. læs.

Der er én driftsmæssig indkørsel til ejendommen fra Estrupvej.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af Færdselsloven.

Støj

Støjbelastning af naboer kan forekomme fra afhentning af gylle, staldventilation, af- og pålæsning af dyr, levering og forarbejdning af foder, blanding af foder og udfodring, interne og eksterne transporter m.v.

Ved afhentning af gylle kan der kortvarigt forekomme støj fra sugepumpe.

Ventilationsanlægget vil være i drift hele døgnet året rundt. Støjen derfra vurderes at være begrænset, da motorerne er placeret inde i stalden.

Der leveres smågrise hver uge, det tager ca. 15 min. pr. gang og sker primært i dagtimerne.

Der afhentes slagtesvin 1 gang ugentligt, det sker primært i dagtimerne, og det tager ca. 30 min. pr. gang.

Håndtering af dyr til og fra ejendommen sker bag stalden, mod nord, ved læsserampe. Støj herfra er dermed dæmpet ind mod Askov by og naboer ved Estrupvej.

Foder leveres 3 gange ugentligt, det tager ca. 15 min. pr. gang og vil oftest foregå i dagtimerne. Foder leveres som færdigfoder, der blot skal blandes med vand i forrum inden udfordring. Der udfodres flere gange dagligt, og der vil derfor være støj fra blanding flere gange dagligt. Støj herfra vurderes ikke at være generende for omkringboende, da foderblandeanlægget er placeret indendørs.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer på hverdage, mens der i så- og høsttid vil være forøget aktivitet.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁵ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklender primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klagen er velbegrundede.

Skadedyr

Ansøger oplyser (markeret med *kursiv*)

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Derudover forudsættes rutiner omkring god staldhygiejne, fjernelse af affald og gødnings- og foderrester at forebygge skadedyrsangreb.

Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Bedriften anvender rovfluer i alle stalde.

Bekæmpelse af rotter og mus varetages på serviceaftale med godkendt skadedyrsbekæmpelsesvirksomhed.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe, da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Der er ingen fast husdyrgødning på ejendommen.

Flydende husdyrgødning ledes til gyllebeholder.

Gødningsproduktionen er ifølge "Beregning af normmængder for svin":

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning inkl. Vandspild ved fuld produktion	3.536 m ³
Overfladevand (gyllebeholder)	0 m ³
Fodringsystem (vådføring)	805 m ³
Vaskevand	210 m ³
I alt	4.551 m ³

Tabel 6. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	1992	2.100 m ³
Gyllebeholder	1997	3.100 m ³
Kanaler	1996	660 m ³
Samlet kapacitet gylle		7.860 m ³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til ejendommens dyrehold – også med maksimal udnyttelse.

Eksisterende beholdere ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer⁶.

Ifølge lovgivningen vil den tilstrækkelige kapacitet svare til mindst 9 mdr. for flydende husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer, at der på denne ejendom ikke er grund til at skærpe den generelle anbefaling, og der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

Rest-, spildevand og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles⁷ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

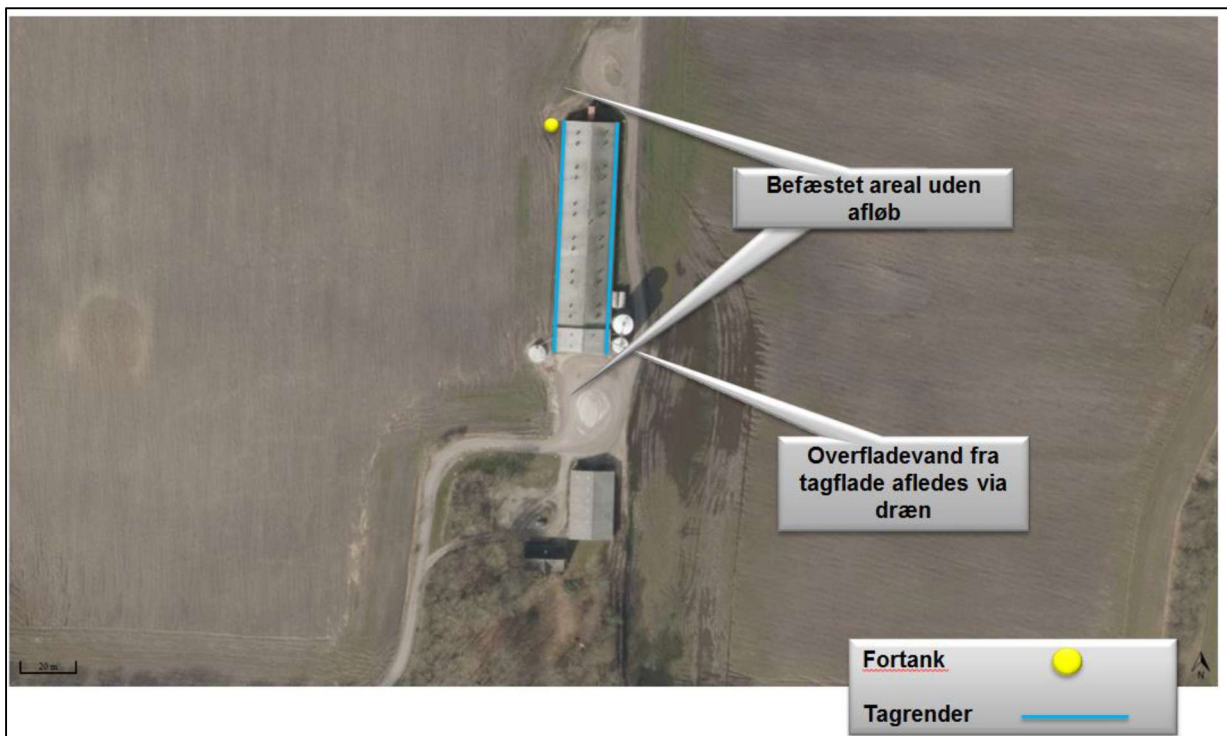
Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra stalden
- Tagvand

Al spildevand fra driftsbygningerne ledes til gyllebeholderne. Spildevandet indgår i opgørelserne af brugets gødningsmængder. Tagvand afledes til dræn.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

⁷ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Figur 4. Oversigt over afløbsforhold.

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Der kommer ingen stigning i spildevandsmængden, da der ikke sker ændringer i produktionen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Kemikalier og affald

Der er dieselolietank på 2.500 l fra 1999 på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Der er ikke kemikalier på ejendommen.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Vedrørende affald oplyser ansøger, at affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papier, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr

- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald opbevares i kasser i foderlade og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads i indkørslen til ejendommen.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁸.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen⁹. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"¹⁰.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrgodkendelsesloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1, 2 og 3.

⁸ Fødevareministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

⁹ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

¹⁰ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, der har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden. Nærmeste Natura 2000-område nr. 86 (habitat-område nr. 75) - Vejen Mose, som ligger mere end 1,5 km nord for ejendommen. Det vurderes at der ikke sker nogen påvirkning af naturområdet pga. afstanden.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger mere end 6,5 km sydvest for ejendommen. Det vurderes at der ikke sker nogen påvirkning af naturområdet pga. afstanden.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven¹¹, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

¹¹ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 5. Kort over kategori 3 natur ved anlægget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
			Mer-	Total-
1	Skov	114 m nord for anlægget	0,0	11,3
2	Skov	320 m syd for anlægget	0,0	1,1
3	Skov	400 m vest for anlægget	0,0	0,7

Tabel 8. Beskyttede kategori 3 naturområder.

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
<p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i kommuneplanen.</p> <p>A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller, hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller, hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi, og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p>B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p> <p>C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.</p> <p>Målsætning: målsætningen for området, som der stræbes imod.</p> <p>Værdisætning: den faktiske tilstand, som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.</p> <p>Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommunegrænser.</p> <p>Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.</p>	

Merbelastningen til områderne er 0,0 kg N/ha/år og ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdepositionen til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, heller ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

Der er registreret søer i nærheden af anlægget (se ovenstående figur). Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹² samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og grøn mosaikguldsmed

Heraf er vandflagermus og odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove

¹² Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹³ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹³ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750078745
Matrikelnummer	4d Askov By, Malt
CVR	30502329
CHR	59881
Ejendommens ejer	Ny Endrupholm A/S
Husdyrbrugets ejer	Ny Endrupholm A/S
Husdyrbrugets kontaktperson	Ny Endrupholm A/S, Martin Lund Madsen

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 2 uger fra den 16. januar 2019 til 1. februar 2019 hos ansøger og konsulent.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer indenfor konsekvensradius og bortforpagtere af produktionsanlæg). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Konsulent:

SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau, hbw@sraad.dk

Parter:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 535 m.

Askov Kirkevej 9	6600	Vejen
Baslund 121	6600	Vejen
Baslund 121	6600	Vejen
Baslund 125	6600	Vejen
Baslund 125	6600	Vejen
Dammen 21	6600	Vejen
Dammen 23	6600	Vejen
Dammen 24 A	6600	Vejen
Dammen 24 B	6600	Vejen
Dammen 24 B	6600	Vejen
Dammen 25	6600	Vejen
Dammen 25	6600	Vejen
Dammen 25	6600	Vejen
Dammen 26	6600	Vejen
Dammen 26	6600	Vejen
Dammen 27	6600	Vejen

Dammen 27	6600	Vejen
Dammen 29	6600	Vejen
Dammen 29	6600	Vejen
Dammen 31	6600	Vejen
Dammen 31	6600	Vejen
Egevænget 1 A	6600	Vejen
Egevænget 1 B	6600	Vejen
Egevænget 1 C	6600	Vejen
Egevænget 1 D	6600	Vejen
Egevænget 1 E	6600	Vejen
Egevænget 10	6600	Vejen
Egevænget 10	6600	Vejen
Egevænget 11	6600	Vejen
Egevænget 11	6600	Vejen
Egevænget 11	6600	Vejen
Egevænget 13	6600	Vejen
Egevænget 13	6600	Vejen
Egevænget 15	6600	Vejen
Egevænget 15	6600	Vejen
Egevænget 16	6600	Vejen
Egevænget 16	6600	Vejen
Egevænget 16	6600	Vejen
Egevænget 16	6600	Vejen
Egevænget 17	6600	Vejen
Egevænget 17	6600	Vejen
Egevænget 19	6600	Vejen
Egevænget 19	6600	Vejen
Egevænget 2	6600	Vejen
Egevænget 2	6600	Vejen
Egevænget 2	6600	Vejen
Egevænget 21	6600	Vejen
Egevænget 21	6600	Vejen
Egevænget 23	6600	Vejen
Egevænget 23	6600	Vejen
Egevænget 25	6600	Vejen
Egevænget 25	6600	Vejen
Egevænget 25	6600	Vejen
Egevænget 27	6600	Vejen
Egevænget 29	6600	Vejen
Egevænget 29	6600	Vejen
Egevænget 3 A	6600	Vejen
Egevænget 3 A	6600	Vejen
Egevænget 3 B	6600	Vejen

Egevænget 3 B	6600	Vejen
Egevænget 3 C	6600	Vejen
Egevænget 3 D	6600	Vejen
Egevænget 31	6600	Vejen
Egevænget 31	6600	Vejen
Egevænget 33	6600	Vejen
Egevænget 33	6600	Vejen
Egevænget 33	6600	Vejen
Egevænget 35	6600	Vejen
Egevænget 37	6600	Vejen
Egevænget 37	6600	Vejen
Egevænget 39	6600	Vejen
Egevænget 39	6600	Vejen
Egevænget 4	6600	Vejen
Egevænget 41	6600	Vejen
Egevænget 41	6600	Vejen
Egevænget 41	6600	Vejen
Egevænget 43	6600	Vejen
Egevænget 43	6600	Vejen
Egevænget 45	6600	Vejen
Egevænget 45	6600	Vejen
Egevænget 47	6600	Vejen
Egevænget 49	6600	Vejen
Egevænget 49	6600	Vejen
Egevænget 51	6600	Vejen
Egevænget 51	6600	Vejen
Egevænget 53	6600	Vejen
Egevænget 53	6600	Vejen
Egevænget 55	6600	Vejen
Egevænget 55	6600	Vejen
Egevænget 55	6600	Vejen
Egevænget 57	6600	Vejen
Egevænget 57	6600	Vejen
Egevænget 59	6600	Vejen
Egevænget 59	6600	Vejen
Egevænget 61	6600	Vejen
Egevænget 63	6600	Vejen
Egevænget 65	6600	Vejen
Egevænget 65	6600	Vejen
Egevænget 65	6600	Vejen
Egevænget 65	6600	Vejen
Egevænget 9	6600	Vejen
Estrupvej 12	6600	Vejen

Estrupvej 12	6600	Vejen
Estrupvej 13	6600	Vejen
Estrupvej 13	6600	Vejen
Estrupvej 14	6600	Vejen
Estrupvej 14	6600	Vejen
Estrupvej 15	6600	Vejen
Estrupvej 15	6600	Vejen
Estrupvej 16	6600	Vejen
Estrupvej 16	6600	Vejen
Estrupvej 18	6600	Vejen
Estrupvej 18	6600	Vejen
Estrupvej 18	6600	Vejen
Estrupvej 8	6600	Vejen
Estrupvej 8	6600	Vejen
Estrupvej 9	6600	Vejen
Falkevej 6	6600	Vejen
Frøbels Alle 2,1. tv	2000	Frederiksberg
Jægerskoven 9	6520	Toftlund
Jægerskoven 9	6520	Toftlund
Rølkjær 4	6600	Vejen
Skærlund Skolevej 15	7330	Brande
Tordenskjoldsgade 2	6700	Esbjerg
Ørre Byvej 97	7400	Herning

Lokalråd:

Askov Bylaug, v/ Kristian Hedeager Nielsen, Rølkjær 39, 6600 Vejen

Interessenter, der har anmodet om udkast:

Egevænget 33, 6600 Vejen
Egevænget 15, 6600 Vejen
Egevænget 37, 6600 Vejen
Baslund 121, 6600 Vejen
Estrupvej 18, 6600 Vejen
Egevænget 21, 6600 Vejen
Frøbels Alle 2, 1. tv, 2000 Frederiksberg
Bovia, Falkevej 6, 6600 Vejen
Egevænget 61, 6600 Vejen
Egevænget 19, 6600 Vejen
Egevænget 10, 6600 Vejen
Askov Kirkevej 9, 6600 Vejen

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Der er indkommet høringsbidrag fra nedenstående:

Dammen 29 har følgende kommentarer:

Vi oplever store lugtgener i forbindelse med udspreddning af svinegødning på tilstødende marker. Det er over år blevet værre. Vi ser os nødsaget til i en længere periode at holde døre og vinduer lukket. Lugten trænger ind i huset og er meget gennemtrængende. Det er ikke blot et par dage der er tale om, men uger med store gener.

Vi gør derfor indsigelse imod miljøtilladelsen vedr. Estrupvej 8, da vi har den forståelse at ansøgningen medfører flere dyr som igen medfører mere udledning af gylle.

Kommunens kommentar:

Miljøtilladelsen til ejendommen på Estrupvej 8 omfatter udelukkende produktionsanlægget. Udbringning af husdyrgødning reguleres efter anden lov, som regulerer hvor meget husdyrgødning der må tildeles de enkelte marker (kg N/ha) – den er ofte ikke afhængig af, hvor mange dyr, der produceres på de enkelte ejendomme. Lugtgener i forbindelse med udbringning anses som et forhold der skal drøftes på et tilsyn (hvor I ringer eller skriver ind og meddeler os, at der er store gener) – vi kan ikke regulere udbringning af husdyrgødning i denne miljøtilladelse, da lovgivningen på de 2 områder er forskellige.

Dammen 25 har følgende kommentarer:

Lugtgener fra gylle er de senere år tiltaget og vi er bekymrede for om den planlagte miljøtilladelse vil medføre yderligere lugtgener.

Det er svært som borger at vide, hvorvidt en omlægning fra miljøgodkendelse baseret på antal dyr til produktionsareal vil medføre yderligere lugtgener - hvis dette er tilfældet finder vi ikke det ansøgte acceptabelt, ligesom der også bør tages hensyn til hvorvidt det vil påvirke trafikforhold i og omkring Askov - Askov By kan ikke tåle yderligere belastning.

Kommunens kommentar:

Miljøtilladelsen til ejendommen på Estrupvej 8 omfatter udelukkende produktionsanlægget. Udbringning af husdyrgødning reguleres efter anden lov, som regulerer hvor meget husdyrgødning der må tildeles de enkelte marker (kg N/ha) – den er ofte ikke afhængig af, hvor mange dyr, der produceres på de enkelte ejendomme. Lugtgener i forbindelse med udbringning anses som et forhold der skal drøftes på et tilsyn (hvor I ringer eller skriver ind og meddeler os, at der er store gener) – vi kan ikke regulere udbringning af husdyrgødning i denne miljøtilladelse, da lovgivningen på de 2 områder er forskellige.

Som det ses i afsnittet om lugt i tilladelsen, medfører tilladelsen ikke en øget lugtemission. Miljøtilladelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven. Som det ses i afsnittet om transporter ændres der ikke i antallet som følge af tilladelsen.

Baslund 121 og Baslund 125 har følgende kommentarer:

Vi ønsker det bedste naboskab til lodsejeren og hvis han ellers er hensynsfuld i forhold til sin gyllehåndtering, kan vi ikke modsætte os miljøtilladelsen.

Men vi har ingen interesse i at der på ejendommen gives tilladelse/dispensation til flere dyr, end det oprindeligt tilladte, hvis vi stadig skal forulempes af ejendommens gyllehåndtering. Flere dyr - mere gylle.

I foråret 2018 blev der bragt gylle ud med slæbeslanger **efter** såning. Dette var i mere end fire uger til stor gene for hele den nordlige del af Askov. Det havde været landbrugsfagligt korrekt at nedfælde gyllen inden såning og det ville det havde været hensynsfuldt for de alle de nærmeste naboer.

Hvis Vejen Kommune udsteder miljøtilladelsen, er det rimeligt at kræve at gyllen op til nordsiden af Askov skal nedfældes. Kan dette ikke lade sig gøre, **skal** der anvendes kunstgødning eller afgasset gylle, fra bymæssig bebyggelse og ca. 100 meter ud. Det burde ikke være umuligt, hvis vi skal tage hensyn til hinanden.

I øvrigt bør lodsejeren oprette en mailliste, så vi har mulighed for at blive varslet om udbringning. Vi kommer ikke alle i Daglig Brugsen den dag der køres og sedlen hænges op.

Kommunens kommentar:

Miljøtilladelsen til ejendommen på Estrupvej 8 omfatter udelukkende produktionsanlægget. Udbringning af husdyrgødning reguleres efter en anden lovgivning (fra 2017), og der kan derfor ikke stilles krav til hverken udbringningsmetode, -produkt eller -mængde.

Miljøstyrelsen siger følgende: De nye regler trådte som hovedregel i kraft 1. august 2017. Enkelte regelændringer trådte dog i kraft allerede 2. marts 2017.

Det væsentligste element i den nye husdyrregulering er, at reguleringen af husdyrbrugenes anlæg og reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning adskilles.

Med den nye regulering omfatter kommunens konkrete afgørelser om godkendelse eller tilladelse til husdyrproduktion alene anlægget, dvs. navnlig staldene og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning vil ske gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse.

Grundejerforeningerne Baslund, Rølkjær og Egevangen har følgende kommentarer (vedlagt i fuld tekst som bilag 2):

Til del 1 i afgørelsen

1. Vedr. lovgrundlaget: burde være anført anderledes end i udkastet.
2. Vedr. afgørelsen: Det er vanskeligt at se, hvad der gives tilladelse til – eller hvad retshjemlen er.
Overensstemmelser vedr. dyreholdet.
Kommentar til de sammenfattende vurderinger.
Gener vedr. udbringning af gylle.
3. Vedr. lugtemissioner m.m. samt en kommentar vedr. pligt til at fastsætte vilkår der sikrer reduktion i ammoniak-emissionen.
4. Vedr. støj: Hvad vurderes støjen fra – bygninger og/eller markdrift.

Til del 2 i afgørelsen

5. Dyreholdet
6. BAT
7. Lugt
8. Transport
9. Overfladevand
10. Påvirkning af beskyttet natur
11. Generelt

Kommunens kommentar:

Ad 1. Den lov, som regulerer godkendelser og tilladelser til husdyrbrug i Danmark er Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1572 af 20. december 2006 og som trådte i kraft den 1. januar 2007. Der er fra dengang til nu kommet adskillige ændringer af loven - ved lovbekendtgørelser. I 2017 kom der en gennemgribende "renovering" af loven og det er således lovbek. 1020 af 6. juli 2018, som i hovedtræk trådte i kraft 1. august 2017, der er retningsgivende i forhold til godkendelser og tilladelser. Denne lovbekendtgørelse kaldes Husdyrbrugloven.

Ad 2. Vejen Kommune har ændret i teksten i vilkåret, så det præciseres, hvad der gives tilladelse til. Retshjemmen til, at ejendommen foretager en ændring fra dyreenheder til stipladsmodel (m²), fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kapitel 13 (§§20-32).

Det er efter overgangsreglerne også muligt at ansøge om en godkendelse eller tilladelse uden samtidig at foretage ændringer eller udvidelse. Dette kan være relevant, hvis man ønsker via stipladsmodellen at kunne holde fuld staldudnyttelse uden løbende anmeldelser.

Samlet set er der således disse muligheder:

1. Ansøgning om godkendelse eller udvidelse, når husdyrbruget ændrer eller udvider husdyrbruget på en måde, som kan indebære forøget forurening.
2. Overgang til stipladsmodel uden samtidige ændringer eller udvidelser.
3. Anmeldelse af visse ændringer via de nye anmeldeordninger uden overgang til stipladsmodel.

Der kan på denne baggrund tænkes forskellige scenarier for at komme over på den nye regulering. Der kan være tale om den situation, hvor landmanden ønsker overgang til stipladsmodellen uden samtidig ændring eller udvidelse (situation 2). Dette må forventes at være relativt enkelt, idet det centrale vil være at få fastlagt produktionsarealet med henblik på nye beregninger i forhold til ammoniak og lugt.

At kommunen har "kontrolleret at der er overensstemmelse" betyder i denne afgørelse, at de oplysninger kommunen ligger inde med om ejendommen på Estrupvej 8 er de oplysninger, som kan genfindes i det elektroniske ansøgningssystem – grundoplysningerne om stalde osv. i ansøgningen er således korrekte.

Den sammenfattende vurdering fra Vejen Kommune beror på, at der kan stilles vilkår til ejendommen, således at den kan drives miljømæssigt forsvarligt. Denne ejendom adskiller sig ikke på en sådan måde, at den er uforenelig med fortsat drift.

I forbindelse med Husdyrbrugloven, hvor godkendelse med arealer blev skilt fra godkendelse af anlægsdelen, overgik drift af arealer til generel lovgivning og kommunen har ingen hjemmel til at kunne regulere arealdrift.

Ad 3. Beregning af lugtemissionen foretages i et elektronisk ansøgningssystem; www.husdyrgodkendelse.dk, som skal anvendes ved ansøgning om alle godkendelser, tilladelser og anmeldelser til husdyrbrug i Danmark. Det beregner Odeur Units pr. sec. (OU/s) – en kontrol af dette kunne være ved indtastning i ansøgningssystemet eller ved beregning af kendte OU for dyrekategorien. Der ligger faste retningslinjer for, hvordan kommunerne kan

og skal vurdere/acceptere i forhold til lugt og hvor der kan dispenseres. I forhold til lugtberegningerne overholdes de generelle krav direkte for de fleste beregnede punkter. Der er ét punkt, hvor kommunen kan dispensere, såfremt visse krav er tilstede, hvilket gør sig gældende for ejendommen på Estrupvej 8.

Ad 4. Miljøtilladelsen til ejendommen på Estrupvej 8 omfatter udelukkende produktionsanlægget. Udbringning af husdyrgødning reguleres efter en anden lovgivning, og der kan derfor ikke stilles krav til udbringning.

Ad 5. Der er anden lovgivning, som foreskriver hvor mange dyr, der må være pr. m². Dette er ikke ændret i forhold til tidligere, og derfor må det helt naturligt antages, at der vil være det samme antal dyr i stalden – både før og efter meddelelse af denne godkendelse. Der er i ansøgningsystemet avancerede beregningsmodeller, som beregner lugt fra husdyrbrug, og med "stipladsmodellen" beregnes lugt fra m² staldgulv med dyr – uanset om der er mange eller få dyr pr. m². Der ligger antagelser i beregningssystemet om at det er fra gulvoverfladen lugten kommer – og så er det ligegyldigt hvor mange dyr der skider pr. m².

Ad 6. Beregninger vedr. ammoniakemissionen er udført i det elektroniske ansøgningsystem www.husdyrgodkendelse.dk, som skal anvendes ved ansøgning om alle godkendelser, tilladelser og anmeldelser til husdyrbrug i Danmark. De oplysninger der er tastet ind i ansøgningsystemet er de oplysninger som passer for denne bedrift. Det er kontrolleret af kommunen, at der er overensstemmelse mellem det ansøgte og det tidligere tilladte. Der er ikke anvendt egne (kommunale) beregninger.

Husdyrbrug, som har en ammoniakemission over 750 kg N/år skal leve op til BAT. De 750 kg N/år er en måde hvorpå man i lovgivningen har adskilt de helt små husdyrbrug fra de lidt større. Husdyrbrug med en ammoniakemission under 750 kg N/år har således ikke krav om opfyldelse af BAT. I forhold til BAT-ammoniak er det en beregnet størrelse (kg N/år), som det landsdækkende ansøgningsystem beregner og angiver. Såfremt ansøgningerne overholder det angivne niveau, har kommunerne ikke hjemmel til at kræve en yderligere reduktion. Det bunder blandt andet i at der ikke er proportionalitet i at indføre teknologier på husdyrbrug af denne størrelse – igen en landsdækkende vejledning, som er gældende for alle kommuner.

Ad 7. Udbringning af husdyrgødning reguleres efter en anden lovgivning, og der kan derfor ikke stilles krav til udbringning i denne miljøtilladelse.

Ad 8. Som nævnt i starten af transportafsnittet afgørelsen omfatter 1 transport både en til- og en frakørsel. Ansøger har hele tiden haft den fulde kapacitet i ejendommens gyllebeholdere til rådighed, og derfor sker der ingen ændringer i forhold til nudrift.

Vejen Kommune omskriver teksten i transportafsnittet. Det vurderes, at der med overgangen til ny lov ikke vil komme øgede gener i forbindelse med trafik til- og fra ejendommen. Kommunen kan regulere ind- og udkørsel til ejendommen og ikke selve trafikken på vejene, som reguleres af politiet. At der er unge mennesker, som betjener landbrugsmaskiner er en del af den danske lovgivning, som kommunerne ikke har hjemmel til at ændre.

Ad 9. Der er ingen undersøgelser, der viser at tagvand påvirkes af kvælstofforbindelser. Ligeledes som for søer, vil den luftbårne kvælstof ikke give en påvirkning.

Ad 10. I forbindelse med denne tilladelse skal det vurderes, om der sker en mer-deposition på naturområder i nærheden. Beregningerne udføres det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, som skal anvendes ved ansøgning om alle godkendelser, tilladelser og anmeldelser til husdyrbrug i Danmark, hvori man afsætter naturpunkter - systemet beregner mer- og totaldepositioner. Vejen Kommune har angivet tallene i ansøgningssystemet i tabel 8 i afgørelsen – og der er ingen mer-depositioner.

Kommunen behøver ikke tillade mer-depositioner over 1 kg. N/ha/år, da det ikke er tilfældet i denne ansøgning.

Ad 11. I forhold til den tidligere tilladelse på ejendommen (årsproducerede dyr) har der været overproduktion. Som følge af bedre effektivitet og ændret efterspørgsel fra slagteri (ændret slagtevægt) kan en svineproduktion nå at få et forskelligt antal hold igennem på et år. Det betyder, at det årlige antal producerede dyr nogle år ville blive overskredet. Der er således ikke flere dyr på stald ad gangen, end der er plads til (også i forhold til anden lovgivning). I forhold til den kommende tilladelse vil der ligeledes ikke komme flere dyr i stalden ad gangen end hidtil.

Miljøstyrelsen er bl.a. kommet med følgende vejledning omkring omlægningen til stipladsmodellen: Med den nye regulering af husdyrbrugenes anlæg ændres fastsættelsen af produktionens omfang. Reguleringen baseres på en produktionsramme, der bliver udtrykt i m² produktionsareal i stedet for antal dyr. Den nye model betegnes stipladsmodellen.

Med indførelse af stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, idet ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Med denne forståelse er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetssving. Modellen kan anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne kan fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der i dag beregnes med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, vil i stipladsmodellen i stedet for blive fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Når et husdyrbrug tillades eller godkendes efter de nye regler, kan der indarbejdes betydelig fleksibilitet til, at der inden for nærmere angivne rammer vil kunne skiftes imellem dyretyper, staldsystemer, teknologi m.v. uden fornyet godkendelse eller tilladelse. Herved vil staldanlæggene fremover kunne udnyttes fuldt ud inden for grænserne af dyrevelfærdsreglerne.

Ud over at Vejen Kommune har kommenteret på de indsendte høringsbidrag, har ansøger og dennes konsulent også kommentarer til det indsendte.

Ansøger kommentarer til høringsbidrag fra de 3 grundejerforeninger:

Kommentarer til hørings svar af 31. januar 2019 vedr. Estrupvej 8, 6600 Vejen

På vegne af ansøger skal undertegnede kortfattet kommentere på et par enkelte misforståelser i det modtagne hørings svar af 31. januar 2019 vedr. produktionsgodkendelsen til ejendommen Estrupvej 8, Askov.

Lovgrundlag og -hjemmel: Grundejerforeningerne efterlyser retshjemmel til at produktionsgodkendelsen nu udstedes til produktionsarealet og ikke som tidligere til stipladsen med forudsætninger som antal producerede grise og vægtintervaller som en del af godkendelsen. Ændringerne fra stiplads til produktionsbaseret godkendelse, problematiseres ligeledes med henblik på anlæggets lugtudledning.

Der er i arbejdet med den omfattende ændring af husdyrbrugsloven, lavet et særdeles grundigt forarbejde, der dokumenterer og understøtter denne omlægning. Undertegnede skal derfor henvise til det meget store materiale der ligger tilgængeligt for offentligheden på Miljøstyrelsens hjemmeside via følgende link; <https://mst.dk/erhverv/landbrug/ny-husdyr-regulering/baggrundsmateriale/>

Grundejerforeningerne henviser flere steder til emissionen af ammoniak og lugt som værende samme problemstilling. Dette er ikke korrekt. Emissionen af lugt og ammoniak skal i hht. lovgrundlaget, vurderes som adskilte faktorer af ejendommens samlede godkendelse.

Ammoniak: Således er det korrekt at der jf. lovgrundlaget skal foretages en vurdering af ejendommens ammoniakudledning fra stald og lager på årsbasis. Denne er beregnet og dokumenteret i ansøgningsmaterialet, og som det fremgår flere steder i udkastet vurderet i hht. lovgrundlaget.

Udledningen af ammoniak overskrider ikke det ved lov fastsatte niveau for en besætning af denne type: Når besætningen således opfylder udledningsniveauet har kommunen ikke hjemmel til at stille yderligere krav til ændringer i staldanlægget.

En henvisning til en tidligere afgørelse, der omhandler en udvidelse ejer ikke har gennemført kan ikke ændre på denne konklusion – der er ikke hjemmel til at stille skærpede krav til produktionen hvad angår ammoniak.

Lugt: Der bliver i høringsmaterialet lagt særlig fokus på lugtgeneafstanden – helt med rette.

Det anføres, at ansøger har afgivet urigtige oplysninger omkring lugtgeneafstanden til byzone samt at det ikke fremgår hvor der måles. Undertegnede vil meget gerne have præciseret overfor klager at der i beregning af lugtgeneafstand anvendes de metoder og definitioner som er anført i den faglige rapport vedr. Lugtvejledningen til husdyrbrug. Dette materiale er ligeledes tilgængeligt for offentligheden fra Miljøstyrelsens hjemmeside.

https://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?File=/Lugt/Lugtrapport_2006.pdf&AspxAutoDetectCookieSupport=1

Således regnes lugtgene fra anlæggets 'midte' – beregnet ud fra inddaterede forudsætninger om dyrenes placering og belægning i anlægget. Opmåling til staldanlæggets hjørne vil derfor ikke give samme resultat som det anvendte i husdyrgodkendelse.dk. Samtidig bør det oplyses at 'byzoner' altid regnes til 'zoneafgrænsningen' – det giver derfor ingen mening at opremse gadenavne eller husnumre i forbindelse med denne vurdering.

Klager forudsætter gennem materialet at omlægningen fra stipladsgodkendelse til godkendelse af produktionsareal fører til flere grise på stald i anlægget. Det er ikke korrekt!

Belægning af staldanlægget kontrolleres løbende ved uanmeldte besøg af Fødevarestyrelsen, og kan udløse alvorlige påtaler/bøder hvis man ikke overholder de dyrevelfærdsregler.

sige krav til produktionen. Når Vejen Kommune har konstateret, at der i perioder er produceret flere grise end den ældre godkendelse tillader, skyldes det at grisene i anlægget vokser hurtigere.

Det betyder at grisen hurtigere når slagtevægten, og når den er sendt afsted til slagteriet indsættes en ny gris i samme stiplads. Opgøres produktionen således over året, vil der samlet set komme flere grise ud af anlægget – men det er ikke ensbetydende med at der befinder sig flere grise i stalden ad gangen.

Transporter: Antallet af transport er opgjort og vurderet efter sædvanlig administrationspraksis i Vejen Kommune. En transport tæller altid en til- og en frakørsel.

De trafikale forhold omkring Skovgårdsvej har samme konsekvens for transporterne fra denne ejendom, som for alle andre beboere, landbrug eller industrier i og omkring Askov og har intet med ejendommens produktionsgodkendelse at gøre!

Trafikken ledes ad offentlig vej, og det er færdselspolitiets arbejde at håndtere eller sanktionere færdslen, så snart transporten har forladt ejendommen. Dette kan, og må ikke, reguleres via besætningens produktionsgodkendelse.

Udbringning af husdyrgødning: Det fremgår flere steder at udbringningen af husdyrgødningen på landbrugsarealerne nord for Askov har været forbundet med gener for lokalområdet. Ejer har noteret sig dette input og drøfter det med de ansatte i markbruget for at belyse praksis for udbringningen.

Det er kendt administrativ praksis at kbm = tons, når der, som her, er tale om gylle eller ajle jf. Landbrugets Byggeblad til beregning af gødningsmængder.

Efter omlægningen af husdyrbrugsloven i 2017, kan der ikke længere stilles vilkår til håndtering, udbringning og markdrift i ejendommens produktionsgodkendelse. Vejen Kommune har således, -helt korrekt, ikke forholdt sig til dette spørgsmål i sagens behandling.

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 12. februar 2019.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet senest 12. marts 2019 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Dammen 25

Dammen 29

Baslund 121

Baslund 125

Grundejerforeningen Egevænget

Grundejerforeningen Baslund

Grundejerforeningen Rølkjær

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalfdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Udnyttelse af afgørelse

Godkendelsen/tilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men det begrænser ikke klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Tilladelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrgodkendelsesloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven.

Husdyrbrugets ophør

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Høringsbidrag fra 3 grundejerforeninger.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportalen. Se vejledning på www.naevneneshus.dk. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 2. **Høringssvar til udkast til Miljøtilladelse til svinebruget, estrupvej 8, Askov, 6600 Vejen**

På vegne af Grundejerforeningen Baslund, Grundejerforeningen Rølkjær og Grundejerforeningen Egevænget, Askov, skal vi hermed fremkomme med nedenstående høringssvar til Vejen Kommunes udkast til Miljøtilladelse til svinebruget beliggende Estrupvej 8, Askov, 6600 Vejen.

Udkastet er udateret, men påført sagsnummer 18/36029 og fremsendt 17.1.2019 af Vejen Kommune efter anmodning.

Vi skal i det følgende fremsætte vores bemærkninger til udkastet.

Del 1 - Afgørelse og vilkår

Lovgrundlag

Det anføres i udkastet, at kommunen har vurderet "projektet" iht. "Husdyrgodkendelsesloven" og henviser her til LBK nr. 1572 af 20.12.2006. Efter henvendelse til Vejen Kommune er det oplyst, at det anvendte retsgrundlag faktisk er lov nr. 1020 af 6.7.2018, som hedder "Husdyrbrugloven", hvilket vel rettelig burde være anført.

Afgørelse

Det er vanskeligt at se, hvad der præcist er givet tilladelse til. Det fremgår ikke tydeligt her, at tilladelsen er baseret på et fast produktionsareal i stedet for et antal dyreenheder. Dette er dog kort beskrevet i det udsendte orienteringsbrev af 16.1.2019. Det fremgår ej heller, hvad der er retshjemmel til denne ændring.

Det anføres, at Vejen Kommune "har kontrolleret, at der er overensstemmelser mellem ansøgningen og kommunens registreringer". Da der ved sagsbehandlingen må være anført det aktuelle dyrehold, som vel er substansen i hele ansøgningen og som ligger til grund for diverse beregninger, virker denne kontrol lidt uforståelig, idet det senere i materialet er anført, at der ikke er overensstemmelser mellem tilladt og faktisk dyrehold.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at

- husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- projektet vil med de stillede vilkår ikke medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Som naboer til svinefarmen må vi protestere mod disse vurderinger, idet vi gentagne gange er generet af lugt fra svinestalden. Dette er specielt tydeligt under svage vinde fra nordlige retninger.

Desuden er vi også stærkt påvirket af gyllelugt ifm udbringningen af gylle – og ikke kun fra markerne lige nord for bebyggelse ved Baslund og Egevænget. I tidligere miljøgodkendelser fandtes et vilkår om forbud mod udbringning ved vind fra nordlige retninger under og i dagene efter udbringningen. Dette vilkår ønskes genoptaget.

Vilkår - lugt

Under punktet "lugt", er det anført, at "Husdyrholdet må på intet tidspunkt medføre en større lugtemission end 49.536 OU/s".

Vi har ingen jordisk mulighed for at vurdere, om denne emission giver problemer for omgivelserne. Og vi har svært ved forstå, at landmand og myndighed kan kontrollere grænsen. Men vi kan konstatere, at der senere i udkastet nævnes, at den samlede lugtemission vil være uændret i forhold til nu, og det er vist, at de beregnede geneafstande ikke er overholdt (side 17).

Vi er derfor meget uforstående og kritiske overfor det stillede vilkår og kommunens vurdering om, at driften "ikke vil medføre væsentlig påvirkning af miljøet".

Som anført senere under del 2 (BAT), har kommunen pligt til fastsætte vilkår, der sikrer reduktion i ammoniak-emissionen, jf. § 27 i Husdyrbrugloven.

Vilkår - støj

Det anføres under støjgrænserne, at støjgrænsen om natten (kl. 22-07) er 35 dB(A). Det er ikke anført, hvorvidt støjbidraget udelukkende er fra driftsbygninger, eller også omfatter markarbejde. Grænserne overskrides med stor sikkerhed ved kørsel efter kl. 22 med maskiner lige op ad boligerne, hvilket sker af og til.

Der hersker dog blandt naboerne efter vores vurdering en vis forståelse for, at der kan opstå pressede situationer pga. vejrlig, som undtagelsesvis retfærdiggør sen kørsel ifm høst. Men markarbejde i almindelighed bør ikke finde sted efter kl. 22.

DEL 2 - Miljøteknisk beskrivelse

Dyrehold

Det er forudsat, at der ikke sker udvidelser af staldområdet. Men med en godkendelse udelukkende baseret på staldarealet – og altså ikke dyreholdet – kan der sagtens fremover være flere svin per arealenhed. Og dette vil givetvis ske.

Faktisk har kommunens tilsyn gentagne gange gennem flere år – og senest i november 2018 – konstateret, at der årligt produceres flere dyr end angivet i tidligere tilladelser. Et forhold, der angiveligt medførte, at kommunen overvejede en politianmeldelse. Det er blot ikke sket. Man nøjedes med at sige "FY".

Det er i godkendelsen forudsat, at flere svin ikke vil øge lugt-emissionen. Dette har vi svært ved at acceptere. Fx vil flere dyr i stalden naturligvis bevirke større varmeudvikling, og dermed øget behov for ventilering - især i sommerperioden.

Og mon ikke antallet af "prutter" vokser proportionalt med antallet af dyr?

Tager vi fejl, ønskes en argumentation imod dette om muligt fremsat.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det anføres s. 15, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget i flg. ansøgningen er 2.917 kg N/år, hvilket angiveligt "lever op til BAT-niveauet for denne ejendom". Det lyder umiddelbart fint, men det er ikke anført, hvorledes det er beregnet. Det ønskes derfor beskrevet og dokumenteret hvorledes ansøgeren selv er nået frem til dette resultat, som jo er ret afgørende for belastningen i omgivelserne. Specielt når det af kommunes egne beregninger fremgår, at afstandskravene for lugt-emissionen er overskredet.

Det anføres desuden, at "ud fra ansøgningen og kommunens viden om ejendommens drift, vurderer Vejen Kommune, at der skal stilles en række vilkår til at sikre en begrænset miljøbelastning".

Ud over "foderoptimering" (som landmanden helt naturligt af økonomiske årsager vil opfylde) fremgår det ikke, hvad disse vilkår omfatter.

Faktisk er det i § 27 i Husdyrbrugloven anført, at "hvis husdyrbruget har en ammoniak-emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniak-emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik".

Da de 750 kg NH₃-N er langt lavere end den ovenfor nævnte beregnede kvælstofudledning på 2.917 kg N årligt, skal kommunen således kræve anvendelse af reducerende tiltag. Og der findes i flg. landbrugskonsulenter mange metoder – såvel fysiske som kemiske.

Det giver i den forbindelse anledning til undren, at der ikke er stillet krav til spaltegulvet, når nu tilladelsen alene er baseret på produktionsarealet. Det er vedr. BAT i en afgørelse fra 2009 fra Miljøklagenævnet ifm en ansøgning om udvidelse på Estrupvej 8 anført, at gulvet netop skulle ændres fra fuld-spaltegulv til halv-spaltegulv for at nedbringe lugtemissionen. Dette blev dog ikke gennemført – og vil angiveligt ikke ændres.

Med baggrund i de manglende krav til reduktion i ammoniak-emissionen virker det ekstra underligt, at kommunen dispenserer fra lugtkravene, som anført nedenfor.

Lugt

Det er beregnet, at lugt-geneafstandene ikke er overholdt for Byzone, Askov 1 og Askov 2. Hvilke byzoner/gader omfatter det?

I tabellen side 17 er anført den krævede afstand for, at lugtkravet er overholdt.

Denne afstand (korrigeret geneafstand) er beregnet til 484,7 m for Askov 1 og Askov 2, og 401,6 m for Askov 3.

Den faktiske afstand til byzone, her betegnet "vægtet gennemsnitsafstand", er angiveligt 451,1 m for alle tre Askov-områder.

Vores måling af den faktiske afstand fra staldafsnittet på gården til nærmeste byzone ved Egevænget er 408 meter – og således betydeligt mindre end anført.

Målingen er foretaget på kortgrundlaget i GEUS, Miljøportalen. Den kortere afstand vil betyde, at "gene-effekten" er større end beregnet.

Det er efterfølgende anført, at kommunen *kan* dispensere under visse betingelser - bl.a. hvis den samlede lugtemission ikke øges.

Da vi, som ovenfor anført, allerede er generet af lugt og, da vi forventer øget lugtemission som følge af flere dyr, vil denne betingelse ikke være opfyldt.

Desuden er det jo *ikke et krav*, at gene-niveauerne skal fraviges og dispenseres – det er en mulighed.

Det ville vel være naturligt at tage hensyn til boligerne, som faktisk var der før oprettelsen af svinebruget. Og især når kommunen selv anfører, at der skal stilles krav for at begrænse miljøpåvirkningen.

Det skal igen anføres, at ved vind fra nordlige retninger er lugten fra stalden meget tydelig ved boligerne - og det gælder for hele den nordlige bebyggelse i Askov – Baslund, Egevænget, Dammen og Rølkjær. Det er især udpræget ved svag vind, hvor den naturlige turbulens er nedsat, og virker naturligvis mest generende i sommerperioden, hvor vi opholder os mest udendørs.

Det anføres til sidst i afsnittet om lugt: "Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land." Hvorledes kan man forvente, at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre uacceptable gener? Og hvorfor kun i det åbne land? Hvad med byområdet? Vi har flere gange klaget til kommunen om gener fra udbringningen i vores boligområder.

Transport

Det er anført (s. 18), at antallet af til- og frakørsler med tunge enheder af ansøger er angivet til i alt 530 transporter årligt for såvel nu-drift som for den ansøgte situation. Det svarer til godt 2 transporter i snit på hver af ugens 5 hverdage.

En stor del af transporterne (150 eller 28 %) omfatter kørsel med gyllespreder, der angiveligt kan rumme 34 tons. Det er anført, at gylletransporterne er beregnet ud fra den nuværende kapacitet i de to gyllebeholdere, der i alt er på 5.200 m³.

Det fremgår af ansøgers regnestykke, at man antager en massefylde for gyllen på 1 (én) – altså svarende til vand.

Regnestykket er interessant på flere måder. Dels er massefylden givetvis større end 1, hvorved antallet af kørsler vokser. Det er også interessant, at man forventer at bruge hele kapaciteten, hvilket tyder på en vækst i antal dyr. Endelig viser det, at det faktiske antal kørsler er det dobbelte, idet vogntoget jo skal både frem og tilbage.

Da det ikke kan udelukkes, at der med den ansøgte driftsform vil blive produceret flere dyr, kan det tilsvarende forventes, at antallet af transporter vil vokse.

Såfremt antallet af dyr vokser, som omtalt, vil der tillige måske blive behov for en tredje gyllebeholder. Vil der i givet fald blive givet tilladelse hertil, og hvor vil den blive etableret? Under de nuværende trafikale forhold, hvor Skovgårdsvej er lukket, vil transporterne forventeligt belaste Askov By, der i forvejen er meget belastet med tung trafik.

Vi stiller os derfor uforstående overfor Vejen Kommunes vurdering, "at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes". Ekstra pudsigt er det, at kommunen tilføjer, "at der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej". Og ofte ser man, at kørsel med landbrugsmaskiner udføres af meget unge personer under 18 år – fuldt lovligt.

Overfladevand

Det anføres (s.21), at tagvand afledes til dræn. Tagvand fra stalden vil helt sikkert være påvirket af kvælstofforbindelser fra udluftning fra stalden. Dette generer ikke boligerne direkte, men drænene afledes til omkringliggende grøfter og videre til vandløb i vores nær-område, som derfor påvirkes unødvendigt.

Påvirkning af beskyttet natur

Det anføres side 25, at der findes "Kategori 3 naturområder" i form af "potentielt ammoniakfølsom skov" i hele den nordlige cirkelbue rundt om gården. Kommunen vurderer, at "merbelastningen" som følge af den nye godkendelse er 0,0 N/ha/år.

Det er på almindelig jysk det samme som "ingenting" og hænger sammen med den grundlæggende antagelse, at der ikke sker yderligere ammoniak-emission.

Man må håbe at kommunens antagelser er korrekte, idet der tilsyneladende allerede med den nuværende emission sker en kraftig påvirkning af den nærmeste skov (skov 1) med 11,3 kg N/ha/år. Det skal ses i forhold til påvirkningen af skov 2 og 3, der ligger lidt længere væk, og som påvirkes med hhv. 1,1 og 0,7 kg N/ha/år. Det ser således ud til, at udledningen fra gården påvirker den nærmeste skov 16 gange påvirkningen af skov-3, der ligger vest for gården.

I flg. reglerne *kan* kommunen tillade mer-depositioner på mere end 1 kg N/ha/år. Er det sket for den nuværende produktion?

Sammenfattende vurderinger

Grundlæggende er vi bekymrede for, at det nye godkendelsesgrundlag, baseret udelukkende på produktionsarealet, vil betyde en fortsat - og måske øget - overproduktion og samtidig lovliggøre en sådan overproduktion.

Vi er derfor bekymrede for, at der med den nye tilladelse fortsat vil være tale om urimeligt store - og måske øgede - miljøpåvirkninger af omgivelserne og herunder især lugtgener i vores boligområder fra såvel afkast fra stalden som fra udbringning af gylle, og som vil blive lovliggjort af en ny godkendelse, der vil være gældende i de næste 8 år.

Endelig skal vi påpege, at Vejen Kommune ikke alene har hjemmel i loven til at reducere ammoniakpåvirkningen - og dermed også reduktion af lugtbelastningen - men kommunen har faktisk også en handlepligt.

På vegne af

Grundejerforeningen

Egevænget

Mona Østergård

Egevænget 19

E-mail: nafimo@mail.dk

Grundejerforeningen

Baslund

Brian Hansen

Baslund 97

brian@bh-smede.dk

Grundejerforeningen

Rølkjær

Bjarke Meier-Jaegersborg

Rølkjær 10

bmj@puretrading.dk